

Felkészítés a könyvtárhasználati tehetségfejlesztésre a Bod Péter Országos
Könyvtárhasználati Verseny új koncepciójának tükrében
Budapest, 2016.10.10.

Könyvtárhasználati tananyag – A forráskiválasztás

Cs. Bogyó Katalin

könyvtárostánár, köznevelési szakértő

SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolája

Annak tudása, hogy mit tegyek = **tudatosság**

Mit?

SZOKÁS

Hogyan?

Miért?

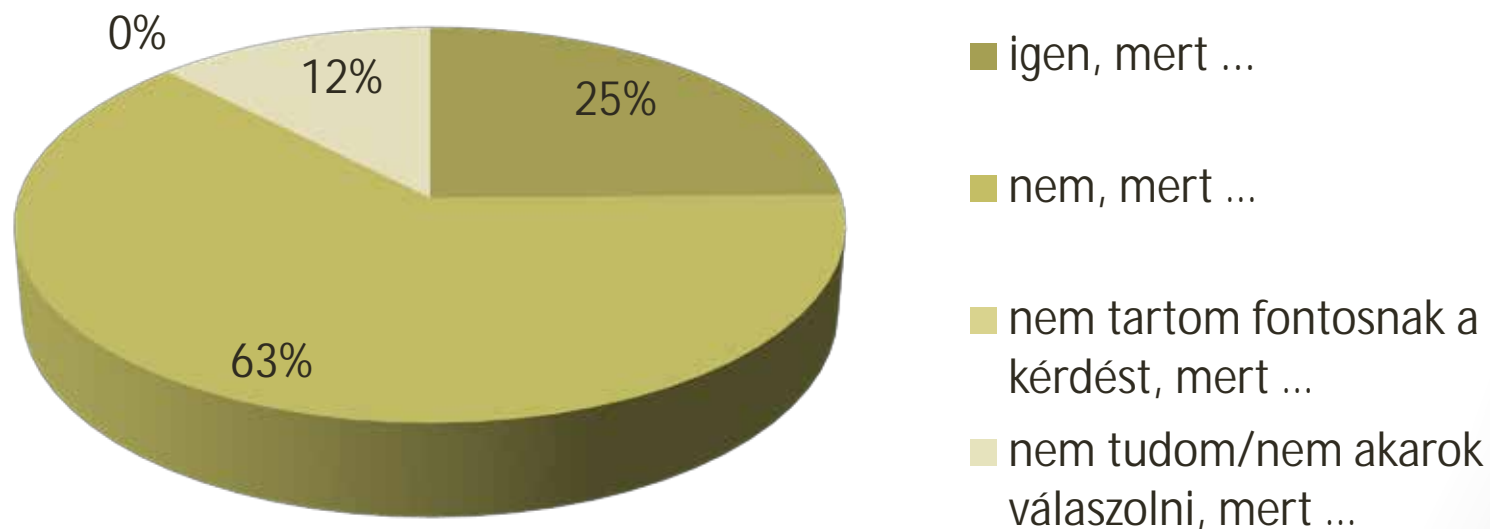
Annak tudása, hogyan tegyem = **készség**

Annak tudása, miért tegyem
= **motiváció**

Kérdőív

(II/C Könyvtárhasználati tananyag)

**Ön szerint egyértelmű, hogy az egyes évfolyamokon
mi az elvárt tudás?**

Könyvtárhasználati tananyag

Kerettanterv – könyvtári informatika	Korábbi NAT (közismert) felosztása
Könyvtártípusok, funkcionális terek	Általános könyvtárhasználati ismeretek
Könyvtári szolgáltatások	
Információkeresés	A könyvtár tájékoztató segédeszközei
Dokumentumtípusok, kézikönyvek	Dokumentumismeret
Forráskiválasztás	A szellemi munka technikája
Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás	

A szellemi munka technikája

- Az önálló tanulás, önművelés tanulása
- **A könyvtárhasználati ismeretek első három elemének rendszerezett használata, alkalmazása**
- A tanulási stratégia alkalmazásának gyakorlati eljárásai

- **Anyaggyűjtés**
- Az információk feldolgozása

forrásválasztás

anyaggyűjtés

problémafelvetés

tájékozódás

forráskeresés

szövegfeldolgozás

Az anyaggyűjtés lépései

Problémafelvetés

Tájékozódás

Forráskeresés

Forráskiválasztás

Szövegfeldolgozás

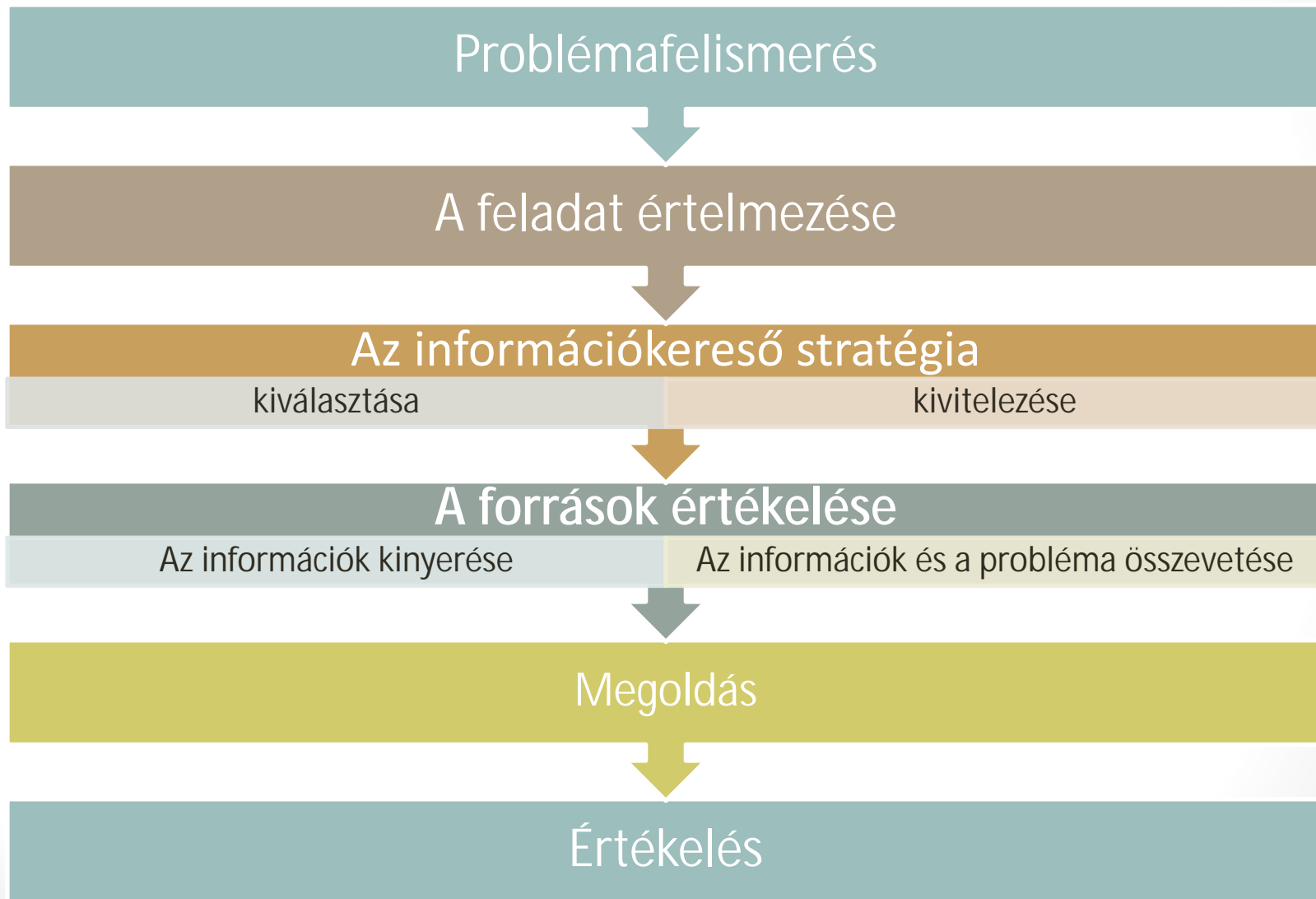
A forráskiválasztás

- „Az összegyűjtött *források* minősítése és csoportosítása a megoldandó *probléma* szempontjából, a megoldást segítő *források* kigyűjtése.”

(Haralyi Ervinné – Kovácsné Garamszegi Marianna – Tóth Viktória: Fogalomgyűjtemény a könyvtárhasználat tanításához, tanulásához. In: Dán Krisztina szerk.: Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába. Budapest : FPI, 2001, 232. p.)

- *Forrás*: „Minden olyan dokumentum, valamint szóbeli közlés, amely hozzásegít valamely probléma megoldásához.”
(U.o.)
- *Probléma*: „Megoldásra váró elméleti vagy gyakorlati kérdés, felvetett dolog vagy terv, jellemzője, hogy relatív és szubjektív, vagyis mindig a problémahelyzettől és a problémahelyzetbe kerülő személytől függ.” → problémaalapú tanulás
(U.o. 268.p.)

Problémamegoldás

Forráskiválasztás a kerettantervben

– könyvtári informatika

5-6. évf.	7-8. évf.	9-10. évf.
A megadott problémának megfelelő nyomtatott és elektronikus források irányított kiválasztása.	A feladatnak megfelelő forrástípus önálló kiválasztása.	Komplex feladathoz való önálló forráskiválasztás a feladat céljának és a forrás információs értékének figyelembe vételével
A könyvtárhasználati és informatikai alapokra építő információgyűjtést igénylő feladatok.	Információforrások hitelességének vizsgálata, szelektálása.	
	Többféle forrásra épülő tematikus gyűjtőmunka.	
Kapcsolódó műveltségi területek		
Magyar nyelv és irodalom, Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Magyar nyelv és irodalom, , Technika, életvitel és gyakorlat, Természetismeret	Technika, életvitel és gyakorlat, Magyar nyelv és irodalom, Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Magyar nyelv és irodalom, Vizuális kultúra

A forráskiválasztás fogalomszerkezete

- Forráskiválasztás

Forrás

- Szöveg
 - Ismeretközlő szöveg
 - Szépirodalmi szöveg
- Kép
- Hang

Forrásmegjelölés

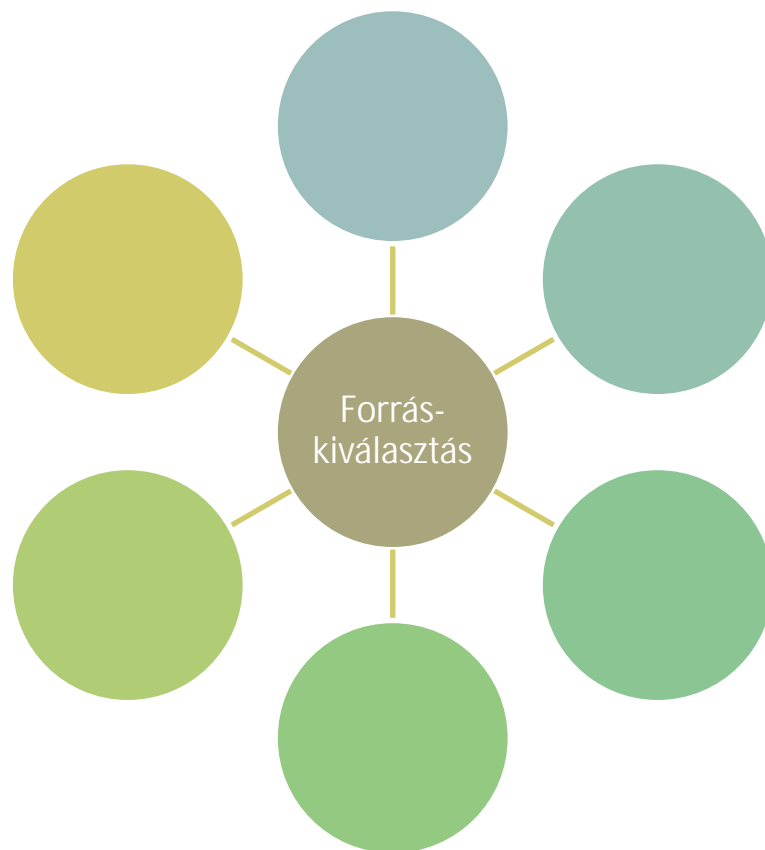
(Haralyi Ervinné: A könyvtárhasználat tananyagának fogalomszerkezete In: . In: Dán Krisztina szerk.: Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába. Budapest : FPI, 2001, 70.p.)

A forráskiválasztás fogalomszerkezete – könyvtári informatika kerettanterv (Kulcsfogalmak, fogalmak)

5-6. évf.	7-8. évf.	9-10. évf.
forrás	keresőkérdés, tárgyszó, információs érték	információkeresési stratégia, relevancia, kritikus forráshasználat

Feladat – fogalmi háló

- Kulcsfogalmak, fogalmak gyűjtése → fürtábra - pókhálóábra

Forráskiválasztás

- A könyvtárhasználati ismeretek első három elemének rendszerezett használata, alkalmazása.
 - Miért?
 - Melyek ezek?
- Relevancia → a tárgyhoz tartozó
 - célnak való megfelelés,
 - a célközönség szintjének megfelelő
- Hitelesség → Wikipédia; kézikönyvek!

Köszönöm a figyelmet!

Cs. Bogyó Katalin

csbk@jgypk.szte.hu